

GENEL SSS

1. Satın almalarda menşei kuralı uygulanıyor mu?

Ajans'ın açıkladığı satın alma kurallarını esas almak (www.marka.org.tr internet adresinde Bilgi Bankası / İzleme ve Değerlendirme / Rehberler başlığı altında "Satın Alma Rehberi") ve maliyet uygunluk kriterlerini sağlıyor olmak şartı ile satın almalarda menşei sınırlaması yoktur.

2. İkinci el ekipman alımı proje bütçesine yansıtılabilir mi?

Proje Faaliyet Destekleme Yönetmeliği kapsamında ikinci el ekipman alımı uygun maliyet değildir.

3. Başvurular nereye ve nasıl yapılır?

Ajansımızın ilana çıktığı mali destek programlarına başvuruda bulunmak için web sayfamızın programlarla ilgili kısmında belirtildiği üzere KAYS uygulama sistemine giriş yaparak (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/>) online başvuru yapılır. Ajans web sayfasında yer alan mali destek programlarının başvuru rehberlerinin **2.2.2.Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacak?** başlığı altında da ifade edildiği üzere sisteme "başvuru sahibi kurumu/kuruluşu temsil eden görevli, 'başvuru sahibi kullanıcı' rolüyle T.C. kimlik numarası ve Kimlik bilgilerini girerek kayıt yaptırılır; sistem üzerinde kullanıcı adı ve şifre oluşturularak" kayıt olunur. Sisteme kayıt olduktan sonra başvuru formuna online olarak erişilebilir.

4. Proje kapsamında danışmanlık ücretlerini proje bütçesine yansıtabilir miyiz?

Projenin uygulama aşamasının sağlıklı yürütülebilmesini temin etmek amacıyla "danışmanlık hizmet alım maliyetleri kapsamında" danışmanlık desteği alınabilir ve proje bütçesine yansıtılabilir. Ancak proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri bütçeye dâhil edilemez.

5. Denetim maliyetinin bütçede gösterilmesi zorunlu mudur?

Ajans tarafından sağlanan destek tutarı 200.000 TL'nin üzerinde olan projelerde denetim maliyetleri bütçede gösterilmelidir.

6. Ajansa daha önceki dönemlerde destek için başvuru yapıldıysa, kurumumuzu KAYS'a yeniden kaydetmemiz gerekiyor mu?

Hayır. KAYS sisteminde kurumunuz adına açılan hesaba daha önce size verilen kullanıcı adı ve şifresi ile ulaşabilirsiniz.

7. Danışmanlık bedeli için maksimum hizmet bedeli sınırlaması mevcut mudur?

Danışmanlık bedeli için bedel sınırlaması olmamakla beraber, alınacak hizmet ile hizmet bedeli arasında tutarlı bir ilişki olması ve piyasa koşullarına uygun olması önem taşımaktadır. Temin edilecek hizmetin içeriğinin açıkça tanımlı olması gerekmektedir.

8. Mali Destek Programı kapsamında hazırlanacak projemizde yapım işlerine konu olan arsanın mülkiyeti tarafımıza ait değildir. Başvuru sahibi, söz konusu arsa / arazinin mülkiyetine kendisi mi sahip olmalıdır yoksa kiralama veya tahsis gibi bir durum söz konusu mudur?

Başvuru sahibi yapım işlerine konu olacak arsanın mülkiyetine sahip olmayabilir. Ancak kiralama yapılacak ise kira sözleşmelerinin uzun süreli olması projenin sürdürülebilir olması açısından önemlidir.

9. Satın alınmış veya sipariş edilmiş ekipmanlar bütçeye dâhil edilebilir mi?

Hayır. Satın alınmış ya da siparişi verilmiş ürünlerin projeniz kapsamında finanse edilmesi mümkün değildir. Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri bütçeye dâhil edilemez.

10. Önceki yıllarda yaptığımız başvuruyu revize ederek tekrar başvurmak istiyoruz. Bu kapsamda almayı düşündüğümüz makineler için 2018 yılında aldığımız proforma faturalar geçerli midir? Yoksa makineyi almayı düşündüğümüz şirketlerden yeniden teklif almamız mı gerekir?

Proforma fatura sunulmasının amacı, alınması planlanan makinenin finansal değerini ortaya koymaktır. Proforma faturaların güncel fiyatları yansıtmaması gerektiğinden tekliflerin revize edilerek güncel proforma faturalar sunulmalıdır.

11. Yararlanıcının mutlaka bir finansman ortaya koyması gerekiyor mu? Yapacağımız bir projenin maliyeti 100.000 TL ise bunu sadece ajanstan talep edebiliyor muyuz?

Ajansa yapılan destek başvurusunda mutlak suretle belirtilmiş olan destek oranları ve eş finansman oranlarına riayet edilmesi gerekmektedir. Bir diğer deyişle; başvuru sahibi, ajanstan destek talep ederken başvuru rehberinde belirtilen oranlarda eş finansman sunmak zorundadır.

12. Ajans destekleri gelir / kurumlar vergisine tabi midir?

Destekler, yararlanıcıların muhasebe sisteminde Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun yayımladığı "Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması (TMS 20) Hakkında 8 Sıra No'lu Tebliğ" ve ilgili mevzuat çerçevesinde muhasebeleştirilecektir. Bu konuda yararlanıcıların muhasebecileri ya da denetçilerinden de bilgi almaları önerilir. Projenin planlandığı sürede planlanan bütçe ile gerçekleştirilmesi, yaratılan gelir kadar harcama yapılacağı anlamına geleceğinden, fiilen vergi yaratıcı bir etkisinin olmaması beklenir.

13. Başvuru Formu Ek B-1'de yer alan Faaliyet Bütçe'sinin 1 no'lu İnsan Kaynakları kalemi altındaki teknik ve idari personel ayrımı nedir?

Teknik personel; proje konusuna göre faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve beklenen sonuçların elde edilmesinde kilit nitelikteki yönetsel ve teknik uzmanlıkları tanımlar. (Proje koordinatörleri, mühendisler, uzmanlar, vs.)

İdari personel ise; muhasebeci, sekreter, destek personeli gibi esas olarak projenin idaresine ilişkin işlerin yürütülmesinden sorumlu personeli ifade eder.

14. Başvuru Formu ve ekleri ile destekleyici belgeler matbu olarak Ajansınıza sunulacak mı?

Başvuru formu ve ekleri Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden (<https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/>) elektronik ortamda doldurulduktan sonra sırasıyla başvuru sırasında istenen destekleyici belgeler sisteme yüklenir. Başvurular, belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılır. Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. **Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 (beş) iş günü içerisinde tamamlanır.** Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 (beş) iş günü içerisinde Ajansa teslim edilir. Bunun haricinde başvuru aşamasında Ajansa herhangi bir matbu belge teslim edilmeyecektir.

15. Destek yararlanıcısı proje kapsamında edindiği makine ve ekipmanları kaç yıl süre ile satamaz ve bölgeden çıkartamaz?

Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, Genel Sekreter'in gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren 3 (üç) yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, aksi halde destek miktarının iki katı tutarında Ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

16. Projemizi uygulamaya geçirebilmek için almamız gereken resmi belgeler var (örneğin ÇED Raporu); ancak eğer destek alamazsak bu projeyi uygulamaya geçirmeyi düşünmüyoruz ya da erteleyeceğiz. Bu durumda, bu belgeler için destek alacağımız kesinleştikten sonra başvuruda bulunabilir miyiz?

Başvuru Formu / Gerekçelendirme 1.6.7 bölümünde başvuru sahibi projenin uygulanması için gerekli izin, ruhsat, lisans ve yetki belgesi gibi bürokratik süreçleri anlatacaktır. Bu işlemlerden çevresel etki değerlendirmesi, proje faaliyetinin içeriğine göre uzun sürebileceğinden ilgili kuruma projenin hazırlık safhasında başvurulması ve "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Gerekli Değildir Kararı"nın başvuru sırasında destekleyici belge olarak dosyaya eklenmesi gerekmektedir. ÇED başvuru yapılmış ancak ilgili kurumlardan yanıt alınamamış olması halinde başvuru yapıldığına dair evrak dosyada sunulmalıdır.

Projenin uygulanması için gerekli diğer resmi belgeler ise sözleşme esnasında istenmektedir. Bu belgeler olmadan, projeniz başarılı bulunsa dahi, Ajansın destek sözleşmesi imzalaması mümkün değildir.

17. Başvuru sahibi olarak proje sunmuş bir işletme aynı zamanda başka bir projede ortak olarak yer alabilir mi?

Bir başvuru sahibinin diğer projelerde ortak olarak yer alması konusunda Destek Yönetimi Kılavuzu'nda her hangi bir kısıtlama getirilmemiş olduğundan başvuru sahiplerinin aynı teklif çağrısına sunulmuş projelerde ortak olarak yer almasının önünde herhangi bir engel yoktur.

18. KDV uygun maliyet midir?

Kâr amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar için KDV uygun maliyet olarak değerlendirilmektedir.

19. Proje uygulama sürecinde planlanan satın almalar nasıl yapılacaktır?

4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini tabi oldukları satın alma mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirirler. Harcama usul ve esasları hiçbir kanun tarafından belirlenmemiş kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise başvuru sahibi ve ajans arasında yapılacak destek sözleşmesinde tanımlanmıştır. Ayrıca, uygulama aşamasında satın alma usullerine ilişkin detaylı bilgi ve dokümanlar proje uygulama rehberinde yer alacaktır.

20. İşletmemiz tarafından geliştirilen bir proje TÜBİTAK tarafından desteklenmektedir. Bu durum MARKA 2019 Mali Destek Programları'na başvurmam için bir engel teşkil eder mi?

Programların diğer koşulları saklı kalmak kaydıyla, hazırlamış olduğunuz proje TÜBİTAK tarafından desteklenen projenizin bütçe kalemlerini kapsamıyorsa, MARKA mali destek programlarından yararlanabilirsiniz. Ancak, aynı bütçe kalemleri için her iki kurumdan da destek almanız mümkün değildir.

21. Başvuru sahiplerinin hâlihazırdaki personeli projede istihdam edilebilir mi?

Proje rehberinde Bölüm 2.1.4'te Uygun Doğrudan Maliyetler alt başlığında "Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri (işveren ve işçi kesintileri), ücretlerle ilgili gelir ve damga vergisi, ilgili diğer ücret ve maliyetler (piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır)." şeklinde belirtilmiş olup mevcut personelin proje kapsamında istihdamı uygun değerlendirilmektedir.

22. KAYS'ta Gerçek / Tüzel Paydaş İşlemleri neyi ifade eder?

Sistem üzerinden proje başvurusu yapan kullanıcılar, projede görev alacak başvuru sahibini, ortakları ve iştirakçileri Sistem üzerinden (eğer sistem üzerinde yoksa) gerçek paydaş veya tüzel paydaş olarak eklemek zorundadırlar. Proje başvurusu sırasında tanımlanan başvuru sahibi, ortak ve iştirakçiler Sistem üzerinde kayıtlı olan paydaş havuzundan projeye eklendiği için, Sistem'e eklenmemiş paydaşlar projede görev alamayacaklardır.

Ayrıntılı bilgi için bk. Kullanıcı Kılavuzu / Gerçek Paydaş İşlemleri Kılavuzu ve Tüzel Paydaş İşlemleri Kılavuzu (Gerçek Paydaş İşlemleri için:

https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/Kays/Kaysistemci/dosya?evraktipi=6U2IEopctELizjoCmPT4gA%253d%253d&diskadi=6CYPacPp12IjzLw0F_rdAn14kOpRqtb8bfGp5CFgma_17sOG2I8A%253d%253d&dosyaadi=KAYS-PRJ-BSGercekPaydasIslemleri.pdf

Tüzel Paydaş İşlemleri için:

https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/Kays/Kaysistemci/dosya?evraktipi=6U2IEopctELizjoCmPT4gA%253d%253d&diskadi=6CYPacPp10nA14Og9XyrD35ZD5_gIMwif8XftALk7p30i6GKmsw%253d%253d&dosyaadi=KAYS-PRJ-BSTuzelPaydasIslemleri.pdf)

İmalat Sanayiine Yönelik Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı SSS

- 1. İmalat Sanayiine Yönelik Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı için kâr amacı güden kuruluşlar başvuru yapabilir mi?**

Kâr amacı güden kuruluşlar anılan destek programı kapsamında uygun başvuru sahipleri arasında değildir. Yalnızca iştirakçi olabilmektedirler.
- 2. Projede iştirakçilerin asıl görevi ne olmalıdır?**

Başvuru sahibi ve ortakların uygunluk koşullarını karşılamayan kuruluşlar projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabilir. İştirakçiler projede sponsorluk, mali ve teknik destek sağlama, uzmanlık aktarımı gibi roller üstlenir.
- 3. Bütçede makine, teçhizat ve ekipman alımında herhangi bir limit var mıdır?**

Makine teçhizat ve ekipman alımında proje konusu ve faaliyetlerinizle alakalı olmak koşuluyla bütçe limiti bulunmamaktadır.
- 4. Mali veri bilgileri kısmında MYO olarak gelirler, net kazanç, toplam bilanço, orta ve uzun vade borçlar ve öz sermaye gibi kısımlar nasıl doldurulacaktır?**

Üniversitenin yıllık bütçesinde MYO için ayrılan gelir ve MYO'nun yıllık giderleri olmalıdır. Gelir-gider tablosu buna göre doldurulmalıdır. Sistem tüm başvuru sahiplerinin özel niteliklerine uygun olmadığından söz konusu veriler kurumların niteliklerine bakılarak sunulacaktır.
- 5. KAYS'ta ilçe seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar bakımından bütün ilçeleri seçmek avantaj mı yoksa dezavantaj mıdır?**

İlçeler arasında herhangi bir hiyerarşik yaklaşımımız bulunmamakla birlikte projenin faaliyetlerinin gerçekleştirileceği il ve ilçeler seçilmelidir.
- 6. Bütçe hazırlanırken alınması düşünülen makine ve teçhizat 10.000 TL'yi geçerse 3 teklif alınması gerekli olduğu yazmaktadır. Makine 7.000 TL fakat bundan 3 tane alınması durumunda yine 3 teklif alınmalı mıdır ya da sadece 1 tanesi 10.000 TL'yi geçerse mi teklif alınacaktır?**

Söz konusu makinenin maliyeti bütçeye girildiğinde birim kısmına 3 adet ifadesi eklenecektir. Çıkan tutar 10.000 TL'yi aşıyorsa proforma sunulması zorunludur.
- 7. Projede görevli personel sayısında bir kısıtlama var mıdır?**

Projede görevli personel sayısı proje hazırlanırken yapılacak ihtiyaç analizine göre tespit edilebilir. Projenin çıkaracağı iş yüküne uygun nitelik ve nicelikte personel görevlendirmesinin yapılması gerekmektedir.
- 8. İnşaat işleri proje bütçesine yansıtılabilir mi?**

Ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30 (yüzde otuz)'unu geçmemek koşuluyla küçük ölçekli yapım işleri uygun olup bütçeye yansıtılabilir.
- 9. Projede ortaklık kuracağımız kurum bölge dışından olabilir mi?**

İmalat Sanayiine Yönelik Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı'nda ortaklar TR42 bölge illeri olan Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova illerinde olmak zorundadır.

- 10. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak bazı mesleki alanlarda hafif düzeyde zihinsel engelli (engel oranı yaklaşık %50) öğrencilere mesleki eğitim veren bir kurumuz. Belli yeterliliğe sahip 11. ve 12. sınıf öğrencileri, işletmelerde beceri eğitimi almaktadırlar (meslek lisesindeki gibi). Okul olarak başvuru sahibi kategorisinde değerlendirilip değerlendirilmeyeceğimizi öğrenmek istiyoruz.**

Başvuru rehberinde belirtilen programın amacına uygun olarak projenin uygulanmasında mesleki eğitim kurumları, işletmeler ile iş gücü piyasasında etkin olabilecek kâr amacı gütmeyen çatı kurum ve kuruluşlar (OSB'ler, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi ve Ticaret Odaları) arasında iş birliği geliştirilmesi esas alınmıştır. Bu kapsamda uygun başvuru sahipleri olarak belirtilen mesleki eğitim kurumları ise Mesleki Eğitim Merkezleri, Mesleki ve Teknik Liseler ve Meslek Yüksekokullarıdır. Söz konusu Gebze Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi, Mesleki Eğitim Merkezi (MEM) olarak değerlendirilmelidir. Başvuru sahibi mesleki eğitim kurumunun başvuru rehberinde gösterilen MEM alanları kapsamında faaliyet göstermesi gereklidir. Söz konusu soruda belirtilen Mobilya ve İç Mekân Tasarımı, El Sanatları Teknolojisi ve Tekstil Teknolojileri alanları ise desteklenebilecek kısımları kapsamaktadır.

- 11. Devam etmekte olan projemiz var, 2019 Yılı MDP kapsamındaki projelerde ortak olarak bulunabilir miyiz?**

2019 Mali Destek Programındaki proje başvurularında ortak olarak yer alabilirsiniz.

- 12. TR42 Bölgesi dışından iştirakçi ve ortak bulmamız hâlinde bu programa başvurabilir miyiz?**

İmalat Sanayiine Yönelik Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında başvuru sahibi kurum Mesleki ve Teknik Lise olduğunda yanına TR42 Düzey 2 bölgesinde bulunan OSB, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi ve Ticaret Odalarından en az bir (1) ortak almak zorundadır.

Yine İmalat Sanayiine Yönelik Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı rehberinde Bölüm 2.1.1'de belirtilen uygunluk koşullarının iştirakçi kurum, kuruluş ya da kişileri bağlayıcılığı yoktur. Ajansın faaliyet gösterdiği bölge dışından da iştirakçi belirlenebilmektedir. Fakat burada belirlenecek iştirakçilerin proje faaliyetlerine olacak katkısı ve bu sürecin etkin ve verimli yürütülmesi hususu göz önünde bulundurulmalıdır.

- 13. Yetki belgesi olarak imza örneği girişi için okulun resmi yazısı ile müdürün imza örneğini tarayıp eklemek olur mu?**

Kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, mahalli idare birlikleri ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları için en üst yetkili amir / kurul onaylı tatbiki imza beyanı yeterlidir. Okulunuzun resmi yazısı ile müdürünüzün imza örneğini taratmak suretiyle ilgili belgeyi sisteme yükleyebilirsiniz. Ayrıca okulunuz için İl ya da İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden söz konusu projeye başvurmaya ilişkin alınan izni de destekleyici belgeler arasına yüklemeniz gerekmektedir.

- 14. Özel sektörde faaliyet gösteren bir kuruluş birden fazla proje sahibine iştirakçi olabilir mi?**

İştirakçi olma konusunda sayı sınırı bulunmamaktadır. Dolayısıyla özel sektörde faaliyet gösteren bir kuruluş birden fazla projeye iştirakçi olabilir.

- 15. Proformaları bütçe kısmındaki kaleme mi yoksa destekleyici belgeler kısmına hepsini birden .zip olarak mı yüklenmelidir?**

Proje kapsamındaki makine, ekipman ve hizmet alımlarında tutarı 10.000 TL'nin üzerindeki her bir kalem için alınacak en az üç (3) proforma faturayı .zip formatında destekleyici belgelere yüklemeniz gerekmektedir. (Proforma faturaların, bütçeye kalemler halinde yansıtılmış olması gereken makine-ekipman ya da hizmetlerden hangisine ait olduğu mutlaka belirtilmeli ve her

bir kaleme ait proforma faturalar kendi içinde ilgili bütçe kalemleri ile ilişkilendirilerek gruplandırılmalıdır.)

16. İlimizdeki Gıda Mühendisleri Odası projemizde ortak ya da iştirakçi olabilir mi?

En az 3 iştirakçi şartı özel sektör firmalarından sağlandıktan sonra Gıda Mühendisleri Odası ilave iştirakçiniz olabilir. Fakat ortak olamaz. Çünkü ortaklar başvuru sahipleriyle aynı uygunluk koşullarını sağlamalıdır, Gıda Mühendisleri Odası uygun başvuru sahipleri arasında sayılmadığından ortaklık için de uygun değildir.

17. Program kapsamında hazırladığımız projede küçük ölçekli yapım işleri için yaklaşık 50.000 TL'lik bütçe yazıyoruz; bu küçük ölçekli yapım için de proforma fatura gerekiyor mu?

2019 Yılı İmalat Sanayiine Yönelik Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek programı kapsamında küçük ölçekli yapım işleri Ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30 (yüzde otuz)'unu geçmemek koşuluyla uygun maliyet olarak değerlendirilir. Küçük ölçekli yapım işleri için talep edilen belge başvuru rehberinde KAYS'a Yüklenecek ve Sözleşme Aşamasında Matbu Olarak İstenecek Belgeler başlığı altında 6. maddenin a bendinde belirtilmektedir: "Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve Ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30 (otuz)'unu geçmemek koşulu ile Küçük Ölçekli Yapım İşlerinde Yaklaşık Maliyet Formu'nun sunulması şeklindedir."

Bu belge Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün belirlemiş olduğu pozlara göre hazırlanmalı ve söz konusu maliyetlere dair yeterli açıklamaları içermelidir. Ancak yaklaşık maliyet formunun doldurulmadığı durumda ilgili bütçe kalemi için en az 3 (üç) proforma fatura sunulmalı ve söz konusu proforma faturalarda yapım işlerini detaylı şekilde gösteren alt maliyetler bulunmalıdır.

18. 200.000 üzerindeki destekler için (yeminli mali müşavirden) dış denetim isteniyor. Bütçeye eklememiz gerekli mi?

Dış denetim maliyeti uygun maliyet olup proje bütçesine eklediğinizde söz konusu maliyet desteklenebilecektir. (Ajans desteği 200.000 TL üzerinde ise) Dış denetim maliyetinin bütçede gösterilmesi hem değerlendirme sürecinde hem de projenin uygulama sürecinde olumlu katkı sağlayabilecektir.

19. 10.000 TL altı giderler için de 1 adet proforma faturaya zorunluluğu var mı?

10.000 TL altı bütçe kalemleri için proforma fatura gerekmemektedir.

20. Projeden yararlanacağımız teşvik üst sınırı 750.000 TL mi? Yoksa $750.000 \times 0,9 = 675.000$ TL mi? (%90'lık Proje üst teşvik limitinde kastedilen rakam ne kadar?)

Söz konusu mali destek programı için azami destek tutarı 750.000 TL'dir. Ajans'ın vereceği azami destek tutarı hiçbir şekilde artmayacak olup projenin toplam bütçesi dâhilinde ise Ajans en fazla % 90'lık destek verebilecektir. Örneğin; 833.333 TL toplam bütçeli bir projede Ajans desteği 750.000 TL olabilecek ve başvuru sahibi eş finansmanı ise 83.333 TL civarında bir rakama tekabül edecektir.

Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı SSS

- 1. Kâr amacı gütmeyen birlikler Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı'na başvuru yapabilir mi?**

Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı için başvuru rehberinde de belirtildiği üzere **Birlikler ve Kâr Amacı Gütmeyen Kooperatifler** uygun başvuru sahipleri arasında değerlendirilmektedir. Bu kapsamda başvuru sahibi olarak yer alacak Birliklerin yetkili karar organınca alınmış kâr dağıtmayacağına ilişkin kararının da destekleyici belgeler arasında başvuru aşamasında sunulması gerekmektedir.
- 2. Projede bölge dışından ortak alınabilir mi?**

Proje ortakları, TR42 Düzey 2 Bölgesi'nde yasal olarak kayıtlı olma koşulu dışında, başvuru sahipleri ile aynı uygunluk koşullarını karşılamalıdır. Dolayısıyla başvuru sahipleriyle aynı uygunluk koşullarını taşıyan ortaklar bölge dışından da belirlenebilir.
- 3. Program kapsamında inşaat maliyetleri proje bütçesine yansıtılabilir mi?**

Bu program kapsamında yapım işleri uygun maliyettir.
- 4. 2018 Yılı Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı'ndan destek alan yararlanıcılar 2019 Programı'na başvurabilir mi?**

2018 Yılı Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı'ndan destek alan yararlanıcılar bu destek programından yararlanamazlar.
- 5. Cihaz/ekipman alımına yönelik bir kısıtlama var mıdır?**

Bütçede cihaz/ekipman alımına yönelik ilgili mali destek programı kapsamında herhangi bir bütçe kısıtı bulunmamaktadır.
- 6. İlgili MDP kapsamında üç iştirakçi şartı için Bölgemizde bulunan Turizm Derneği kabul edilir mi?**

Üretim Altyapıları Mali Destek Programı'na özgü bir husus olarak başvuru rehberimizde de belirttiğimiz üzere uygun başvuru sahiplerinin, proje başvurusunda özel sektörden en az 3 (üç) işletme (mikro işletmeler hariç) ile iştirak geliştirilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Bu zorunlu üç iştirakçi koşulu sağlandıktan sonra Turizm Derneği'nin de iştirakçi olarak belirlenmesinde herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.
- 7. Kooperatif ortaklarımıza makine / ekipman alımı ile ilgili bir proje hazırlıyoruz. Bu kapsamda, ilgili projede verimi etkileyen / arttıran faktörler ile ilgili kısa süreli eğitim ve kurs faaliyeti gibi bazı ilave başlıkları da projede birbiriyle ilgisini ve bağlantısını anlatmak kaydı ile bütçelendirmek mümkün olabilir mi? Bu hususlar iyi anlatılırsa ve birbirleri ile bağlantısı kurulmuş olursa üniversitelerin ilgili fakülteleri öncelikli olmak üzere eğitim alabilmek mümkün müdür?**

2019 Yılı Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programına ait başvuru rehberinde belirtilen **2.1.4 Uygun Maliyetler** kısmında "Eğitim hizmet alımı maliyetleri" uygun maliyet olarak sayılmaktadır. Projenin muhteviyatına uyumlu şekilde hedef grupta belirlenmiş kişi ya da gruplara eğitim verilmesi uygundur.

Söz konusu faaliyete ilişkin sunulan bütçe kaleminin proje uygulaması aşamasında belirli satın alma kurallarına tabi olduğunu hatırlatmak isteriz. Doğrudan üniversitelerin bu konuda projeye katkı sağlaması talep ediliyorsa ilgili üniversitenin projede iştirakçi olarak yer alması da düşünülebilir. Ancak iştirakçilere herhangi bir ödeme yapılmaz ve yaptıkları harcamalar uygun

maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi olarak üniversitenin yer almaması durumunda ise ilgili faaliyete ilişkin bir bütçe kaleminin bulunması ve bu bütçe kaleminin 10.000 TL'yi aşması durumunda 3 (üç) farklı yerden proforma faturanın sunulması zorunludur.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda projenin faaliyetlerinin oluşturulmasında fayda bulunmaktadır.

8. MDP kapsamında başvurulacak proje için KAYS'a yüklenmesi gereken belgeler içerisinde yer alan kuruluş belgesi ziraat odaları, süt birlikleri, ticaret borsaları ve ticaret odaları için gerekli midir yoksa bunların bazıları istisna mıdır?

Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında sunulması gereken destekleyici belgeler listesi başvuru rehberinde detaylı şekilde anlatılmaktadır. Buna göre kuruluş belgesi, **kamu kurumu statüsünü haiz kurumlar hariç** başvuru sahipleri tarafından sunulmak zorundadır. Üretici birlikleri için kuruluş belgesinin yüklenmesi zorunludur. Odalar ve borsalar kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlar olduğundan dolayı söz konusu belgenin sunulması zorunlu değildir. Sonuç olarak buradaki en önemli ayrıntı başvuru sahibinin **kamu kurumu statüsünü bulundurup bulundurmadığı konusudur.**

9. Sunulması gereken iş birliği protokolü ile ilgili örnek bir protokol var mıdır? Protokol asgari hangi maddeleri/konuları içermelidir?

İş birliği protokolü belgesi için standart bir format bulunmamakta olup asgari olarak barındırması gereken hususlar belirtilmemektedir. Zira projenin muhteviyatı ve iştirakçilerle kurulan iş birliği bağlamında geliştirilmesi gereken bir belge olduğundan başvuru sahipleri ve iştirakçiler ortak olarak ilgili belgeyi geliştirmek durumundadır.

10. Üretim alt yapılarının geliştirilmesi kapsamında kooperatif olarak hazırlayacağımız projede;

a) Proje koordinatörü olarak kooperatif ortak veya yöneticilerinden koordinatör atayabilir miyiz?

a) Evet atayabilirsiniz.

b) Proje koordinatörlerinin yükümlülükleri ve sorumlulukları neler olmaktadır; bu bilgilere hangi rehberden erişebiliriz?

b) Proje koordinatörlerinin görev ve sorumlulukları projenizin içeriğine ve işleyişine göre farklılıklar gösterecek olup proje özelinde belirlenmektedir.

c) Proje koordinatörleri için belirlenecek maaşın alt ve üst limitleri var mıdır? Varsa nedir?

c) Başvuru rehberimizde de belirttiğimiz üzere konu ile ilgili belirtilen hususlar şu şekildedir; "Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri (işveren ve işçi kesintileri), ücretlerle ilgili gelir ve damga vergisi, ilgili diğer ücret ve maliyetler (piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır)". Bu sebeple proje koordinatörleri için belirlenecek maaş konusunda herhangi bir limit bulunmamaktadır. Fakat piyasa koşullarına göre ve mevcut durumdaki maaşların belirtilmesi uygun olacaktır.

d) Proje için görevlendirilecek uzman personel için maaş alt ve üst limiti var mıdır? Nedir?

d) Hayır herhangi bir limit bulunmamaktadır. Fakat aynı şekilde piyasa koşulları göz önünde bulundurularak belirlenmesi uygun olacaktır.

11. Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi programında başvuru sahibi olarak Teknokent olması durumunda personel maaşları eş finansman olarak gösterebilir mi?

Evet, personel maaşları eş finansman olarak gösterilebilir.

12. İlgili Program kapsamında iştirakçi olarak Meslek Yüksek Okulu gösterilebilir mi?

İştirakçilerin sayısı konusunda herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır. Fakat Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı programının bir gereği olan zorunlu mikro işletme olmayan 3 işletmenin iştirakçi olarak yer alması koşulu sağlandıktan sonra MYO'nun iştirakçi olarak belirlenmesinde herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

13. Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi programı kapsamında yeni personel istihdamı uygun mudur?

Evet. Başvuru sahibi kendi mevzuatına göre yeni personel istihdam edebilir ve maaşını eş finansman olarak gösterebilir.

14. Bir kişi iki farklı projede proje yürütücüsü olarak belirlenebilir mi ve maaşını her iki programda eş finansman olarak gösterebilir mi?

Personel maaşının eş finansman olarak gösterilebilmesinin koşulu o kurumda çalışıyor olmasıdır. Bu sebeple her iki projede proje yürütücüsü olarak yer alabilir fakat hangi kurumda çalışıyor olarak gözükyorsa o projede maaşını eş finansman olarak gösterebilir.

15. Makine ekipman alımı kapsamında talep edilen proforma faturalar her firma için fiyat açısından farklılık göstermektedir. Bütçede ilgili makine ekipman için hangi fiyat yansıtılmalıdır?

En düşük olan fiyat bütçeye yazılmalıdır.

16. Üretim Altyapılarının Geliştirilmesi programında proje ekibinde birden fazla personelin gösterilmesinde herhangi bir sakınca var mıdır?

Hayır. Personel maaşları bütçede gösterilmediği takdirde ve aynı katkılar kısmında belirtilmesi durumunda herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Kültür ve Turizm Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı
SSS

- 1. Mali Destek Programı kapsamında hazırlanacak projemizde yapım işlerine konu olan arsanın mülkiyeti tarafımıza ait değildir. Başvuru sahibi, söz konusu arsa/arazinin mülkiyetine kendisi mi sahip olmalıdır yoksa kiralama veya tahsis gibi bir durum söz konusu mudur?**

Başvuru sahibi yapım işlerine konu olacak arsanın mülkiyetine sahip olmayabilir. Ancak kiralama yapılacak ise kira sözleşmelerinin uzun süreli olması projenin sürdürülebilir olması açısından önemlidir. Kâr amacı gütmeyen kurumlara yönelik olarak yapılan başvurularda arazinin başvuru sahibinin kullanımına tahsisi yapılabilir.
- 2. Proje kapsamında alacağımız makinelerin 2. el olması mümkün müdür?**

Ajans Destek Yönetim Kılavuzu'nda belirtildiği üzere 2. el makine ve ekipman alımlarını içeren faaliyetler desteklenmemektedir.
- 3. Satın alınmış ve ya sipariş edilmiş ekipmanlar bütçeye dâhil edilebilir mi?**

Satın alınmış ya da siparişi verilmiş ürünlerin projeniz kapsamında finanse edilmesi mümkün değildir. Proje ile ilgili tüm satın almaların ajans ile destek sözleşmesi imzalandıktan sonra yapılması gerekmektedir.
- 4. Kültür ve Turizm Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı için başvuru rehberinde ortak zorunluluğu bulunmaktadır. Bu kapsamda başvuru sahibi için öngörülen %25'lik eş finansman tutarı başvuru sahibi tarafından mı karşılanmalıdır; yoksa ortak/ortaklardan da belirli bir miktar talep etme zorunluluğu var mıdır?**

Başvuru sahibinin karşılaması gereken eş finansman tutarının proje ortağı ya da iştirakçilerden sağlaması gibi bir zorunluluk bulunmadığı gibi bu konu başvuru sahibi ve ortağının aralarında belirleyebileceği bir husustur. Rehberlerde proje ortağı ve iştirakçilerinin nitelikleri ve üstlenebilecekleri rollere ilişkin detaylı bilgiler verilmiştir. Her durumda eş finansman miktarının karşılanması konusunda başvuru sahibi sorumludur.
- 5. KTKÖA kapsamında başvuru sahiplerinin uygunluğu başlığı altında Valilikler de yer almaktadır. Valilikler denildiğinde il müdürlüklerinin hepsini kapsamakta mıdır? İl Sağlık Müdürlüğü, İl Tarım Müdürlüğü gibi il müdürlükleri başvuru sahibi ya da ortak olabiliyorlar ise her il müdürlüğü ayrı ayrı başvuru yapabiliyor mu?**

Uygun başvuru sahiplerinden olan Valilikler sadece kendi tüzel kişiliği üzerinden başvuru yapabilmekte olup Valiliklere bağlı bulunan il müdürlüklerinden sadece İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri başvuru yapabilir.
- 6. Başvuru kapsamında restorasyon için mimari projelerin hazırlanması şeklinde yapılan projeler de bu programın kapsamına girmekte midir?**

Söz konusu Program kapsamında "yapım işleri" faaliyetinin öngörüldüğü projeler için "Restorasyon ve rekonstrüksiyon projelerinde Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünden onaylı uygulama projeleri ya da ilgili kuruma başvuru yapıldığını gösterir belgenin ibrazı zorunludur." hükmü bulunmaktadır. Bu doğrultuda söz konusu restorasyon ya da onay gerektiren projeler için başvuru sahibi kurumun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne uygulama projelerine yönelik ya onayının alınması ya da başvurusunun yapılmış olma şartı aranmaktadır. Danışmanlık faaliyeti kapsamında ilgili mimari çizim faaliyetlerine ait maliyetler başvuru rehberinde uygun maliyet sayılsa dahi yukarıda belirtilen

husus (Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünden onaylı uygulama projeleri ya da ilgili kuruma başvuru yapıldığını gösterir belgenin ibrazı) karşılayacak bir başvurunun yapılmış olması gerekir.

Bir diğer hatırlatma olarak, proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri proje bütçesine yansıtılamaz ve uygun maliyet sayılmaz. Başvurusu yapılan projeye bahis yapı, alan veya konu ile ilgili mevzuat bakımından yetki sahibi ilgili kurum ve kuruluşların projede ortak ya da iştirakçi olarak yer almaları gerekmektedir. Yapım işlerine konu olan arsa/arazi/binaların mülkiyet ya da projenin uygulanmasına elverişli süre için geçerli kira, tahsis vb. hukuki durumunu gösterir belge(leri)nin sunulması zorunludur.

7. Ajansınızın açmış olduğu Kültür ve Turizm Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı çağrısına bir proje ile katılmak istiyoruz. Proje bütçesinin %25 eş finansmanı miktarını çalışacak insan kaynağı ücretlerimizi gösterebilir miyiz?

Program Rehberi'nde belirtilen uygun başvuru sahiplerinin proje başvuruları kapsamında kurumda çalışan ve sunulacak projede görevlendirilecek olan kamu personellerinin maaşları eş finansman olarak bütçede gösterilebilir.

8. Mali Destek Programı kapsamındaki kırsal turizm yatırımlarında belediyelerce işletilen misafirhane ve sosyal tesisler kapsam dışıdır diyor. Sosyal tesis çok kapsamlı bir ifade; bu ifade ile tam olarak hangi unsurlar anlatılmak istenmiştir, hangi tür sosyal tesisler kapsam dışıdır?

2019 Yılı Kültür ve Turizm Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı başvuru rehberinde "Kamu kurumları ve belediyeler tarafından işletilen misafirhane, sosyal tesis gibi işletmelere yönelik projeler desteklenmeyecektir." ifadesi belirtilmektedir. Bu doğrultuda her ne türde olursa olsun kamu işletmeciliğine dayalı konaklama, yeme-içme, ulaşım vb. projeler desteklenmeyecektir. Bu kapsamda kamu kurumları ve belediyeler tarafından işletilen misafirhane, öğretilenevi, sosyal tesis gibi işletmelere yönelik projelere destek verilmeyecektir.

9. Merkez ilçeye bağlı bir belde belediyesi olarak 2019 Yılı Kültür ve Turizm Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı'na başvuru yapabilir miyiz?

Bu MDP kapsamında Yerel Yönetimler için İl Özel İdareleri, Büyükşehir Belediyeleri, İl ve İlçe Belediyeleri, 5355 Sayılı Kanun Kapsamındaki Mahalli İdare Birlikleri uygun başvuru sahipleri sayılmaktadır. Belde Belediyeleri KTKÖA özelinde uygun başvuru sahibi değildir.

10. Belediye olarak sahil temizliği ile turizmin artırılması üzerine bir proje hazırlamaktayız ve bu kapsamda kum temizleme makinesi alımı da bulunmakta olup teklifleri alınmıştır. Ancak teklifte kum temizleme makinesi yerine kum temizleme aracı ibaresi kullanılmıştır. Makine kum temizliği için olup ulaşım amaçlı olmadığından, projede uygun maliyet olup olmadığına tarafımıza bildirilmesi, eğer uygun maliyet ise teklifteki araç yerine makine ibaresinin değiştirilmesinin istenip istenmediği ile alakalı görüş talep etmekteyiz.

İlgili Program'ın başvuru rehberinde her türlü ulaşım aracının alımının uygun olmayan maliyet olduğu belirtilmektedir. Ancak projenizde kum temizleme makinesi alımının sahil temizliği için kullanılacağı ifade edilmektedir. Bu doğrultuda söz konusu makinenin kullanım amacının projenin faaliyetleri ile ilgisi kurulması sonrasında uygun maliyet sayılmasında engel yoktur. Proforma faturalarda, bütçede ve faaliyetler gibi projenin ilgili bölümlerinde kum temizleme makinesine ait gerekçe ve detaylandırmanın net bir şekilde yapılması gerekmektedir.